

A plusieurs reprises les régions de l'Afrique centrale ont reçu des correspondances provenant de la Haute et adressées aux "gens de l'ouest".

Ces missives écrites en arabe ont été répandues après traduction en Haoussa par les malames. En voici une:

Bismillah arrahman irrahim sulla allahu wa
sawyigina muhammadu .

Wonyā wotsika na mutānī yamā sabada wodahsu
mutānē māsukeu a tšikin maka waliya allah sū nī
nāsūts' öft abdulk'adiri aldjalānē sū nī sarifi da
mūsawati kia abdullahi ja abdurrahmāni sun fadi
yanzu tšikin maka sun yani tšikin bartēt abugidji
allah yā yī mist dā si aljami abugidji aljami
abugidji abugidji abugidji abugidji abugidji
abugidji abugidji abugidji abugidji abugidji
duri bāg'ū mātē. Dā sunakan śinā bātu dunyā. Sunā
yin kuryā dayanī lōkatsin ka mātē. Dā sunā
Gātā jā rōtō mātē. Dā sunā mātē
mahalatśin mi yā śūjātā mātē kātā nātē ja tātē
ja kātē nātē dā mātē. Dā sunā mātē
salā lōkatsi biyar a tšikin almadīnā da litāfī
anabī muhammadu sala allāhu alaihi wa salama mutānē
kirki biyu sunā tšikin dūtē karfatu mutum uku sunā
tsikin bugadāza biyu kumā sunā tšikin baiti almugada
-si uku kumā ~~mātē~~ sunā tšikin masar biyu
kumā sunā tšikin ~~mātē~~ na tsikin arfā sū nī nāsū
gaskiyā. Da su malāikū sunka yī rōkō ubangidji
allaha ka yi kankuri har mu aika wurin djama'a
almislimi. Anabī muhammadu ka aika wurin alumanka.

Bā don anabī muhammadu bā da māsūgaskiyā mutum
aširin da daiā bē cā em halaka dunyā da abin -
da šinā tšikin dunyā da aldjaniū da mutānē. Ga
fadi ubangidji allaha bā don mutānē kirki bā
da yanā būdē kōfā azāba. Dōmin mun bar hanyā
allah. Yana sabka masu da tšīwo. Maikarft. Da
yinwa. Da kis hin rua maikarft mutānē wonda sunā
bisa kasā. Da abubakar šī nē ya tanbayā usmān
usmān dan fōdio. Da īkonsu. Da mūhammadu abdullahi
dan abdul k'ādiri da mūha mmadu bun abdullahi
yūsufu dan nāra sū nē mutānē albaiti almuk'adasi
da k'āsimu da sahanūmu da mūhammadu dan abdullahi sū
nē tšikin dūtšī da mūhammadu dan fōdio. Da mūham-
madu dan hurairatu sū nē bāytin ala bisā kasa.
Kū mutānē yamā kū bī ubangidji allaha. Kū tūbā kū
bī allaha šī ni maigirmā. Kū djama'a almusulmi
kū dukā rain ku bā woni abu bā wuri nā. Kū
tūbā. Tun ban aīkō maku mutuwā. Da tšīwo.
Da kiśin ruā. Kū nēmī aiki maikeau. Kū dūka. Kū
yī sada-k'a dayawā da adu'a dayawā. Dōmin inā saukat
kā maku fūtā. Da kiśin ruā. Kū mutānē yamā. Ku
bar. Rada. Da alnamīmantšī kadan bā ha-ka bā. Inā
bā kū tšīwo. Da mūgu dayawā. Ku bar hāsada ga
djūnan ku. Da mūgu bākī. Da barnā maiyawā.
Kōwone aiki mugu dūka. Kū nēmī sani urin malamai
kū tārū. Kū yī sa-la tšikin masalatšī. Kū yī sadak'
a kū bā malamai. Kū yī rōkō. In bā su sauksi.

Wonda yā bar sadak'a da karyā. Don
kada ku sāmū tēutā.

Kadan bā haka bā inā būdē makū. Kōfan azāba
maiwaya. Kunā zālumtšī kai ku kū djama'ā almu-
sulmī. Ku yī yanka sānū. Da tumākī da awākī
da tūfātī kunā bā nāma sānū kunā bā malamai
Da talak'āwā da sōgī. Wonda yā yī sadak'a sī
yā ts'īra da azāba. Da tśutā Maiyawā da karfi.
Kū mutānē yamā kū yī kōkari. Da salā à tśikin
lōkatsin sa. Kū tūbā kū bī hainyā allah don
ka da ku sāmū wahalid. Da mutuwā. Da yīnwa.
Da kīsin rū. Sarkī da alk'ālī bā su yin sariā
da gaskiā. Sū duka sunā tśikin uutā. Djama'ā
musulmī kū nēmī albarka. Wurin malamai ku. Da
uwāyan ku maza da matā. Sū duka sun bar
dūniā. Kada kū duka dūniā bisa kai ku. Ubangid-
ji nā rōkē ka dōmin alfarma anabi muhamadu.
Da walīyan ka. Ka ts'īrā da nī. Bāyan wonan
wonda yā yī karatū wongā wotsik'a. Si aika ^{da} si
woni garī Wurin djama'a almusalmī. Saura kāran.
Anā rufē kōfan tūbā. Kū tūbā da sauri don
kū sāmu gāfa rā. Rāna ~~tāntāsin~~ k'iyāma yā yī
kusā. Kū mutānē yamā ku yī azumi ~~kānā~~ iku
kuma da sadak'a a tśikin rānā alarba 'ā da adu'a
wonda yā yī karatū wotfēk'a dan uwan sa jā dji
śina sāmu lādā. Dayawā Anā sā sī aldjania.
Idan k'iyāma allahi tā yī. Bābu wonī sariā murin
sa. Bā sī da azāba kō gudā. Wonda bai aijā
wotfēk'a murin dan uwan sa bā. Šinā sāmu wūtā.

djahannama bābu šaka bābu kōkontō. Wonda yā
bar salla da azumi. Da zakā. Bābusina sāmu
aldjanaa kōwa ſi nēmi guzuri. Tunda ga dūniā
da aiki maikeau. Wonda yā yi nagari yā sāmu
nagari. Wonda yā yi mūgu don kan sa. Ubangidji
ba ſi zalumtſi bāwansa. Tamat.

xWoooooooooooo

Traduction

Cette lettre pour les gens de l'Ouest, de la part de quelques personnalités qui sont parmi les vieux familiers du Seigneur, Abdelkader el Djilani, qui sont nobles et Mohammed fils d'Abdullah et d'Abder rahman. Ils ont vu en songe le seigneur Dieu, qui a conçu un dessein de ; le monde sera corrompu ainsi que tout ce qui est là-bas. Les Musulmans en totalité et les gens qui sont dans l'Est- l'Ouest, dévorent les biens des orphelins par méchanceté. C'est par eux que le monde se corrompt. Ils répandent le mensonge. Ils ont prié dit: ô Seigneur, ô notre créateur et notre guide, tu vois les choses ouvertes ou cachées; nous commettons des méfaits. Parmi les hommes il en est qui ont quitté le "Monde", dont ils sont les piliers, car ils maintiennent la tradition pieuse, font les cinq prières quotidiennes et gardent les saints ouvrages du prophète, sur lui grâces et bénédictions,